

Grossat in de Forez

Internet is een klein wonder. Je toetst de naam Grossat in en je krijgt dit artikelje te zien dat verhaalt over de mogelijke herkomst van de naam en.....over het bestaan van een heuse berg van wel 1024 meter; de **Puy de Grossat**..

Hieronder heb ik dit artikelje in vertaling weergegeven. Of er een verband bestaat met de Grossats uit dit gebied van de Loire en onze voorvaderen, die uit Pleaux in de.Cantal stammen? Nee. Maar het is wel een leuk uitstapje. Er bestonden daar al Grossacs in de 15e eeuw. De afstand van Pleaux is niet groot; ongeveer 200 kilometer

A propos du nom Grossat

Artikel van Stéphane Prajalas in Généalogie et Histoire n° 104 2001.

Grossat is een buurtschap gelegen ten zuidwesten van de gemeente van Chalmazel, in het kanton van het arrondissement van Montbrison, in de Loire. Deze buurtschap is niet aangegeven op de kaart van Cassini (XVIIIe eeuw), maar verschijnt echter op de kaart van de kantonale Atlas

De plaatsnaam is in 3 middeleeuwse aktes te vinden.

Een akte (1) van 1360 uit de

documenten van het huis Verdier van Grossapt maakt gewag van

- "Matheus Grossapt homo levans et cubans dicti dominine Chalmaselli"

- In 1470 wordt gesproken van "Rivus de Grossat" (2) in het grondgebied Pereri (Fo 71 Vo).

- En in 1423 (3) wordt gemeld de "Terra sita en Charrel juxta terram Petro de Gros Sapt" (B1895, Fo 187 Vo)

Ambroise Jacquet, brengt in zijn aantekeningen over de geschriften van Chalmazel (4) de navolgende etymologische verklaring naar voren over de naam van de locatie Grossat.: " *In de tijd, dat de pacht op het kasteel betaald werd, bracht iemand zijn munten in een zak, waarvan de vorm aanzienlijk breder was, dan lang. Bij het zien van deze zak werd er geroepen " Oh le gros sac!" (wat een dikzak.) 'Grossac en de afleiding Grossapt werd de naam voor deze plek"*

Deze verklaring getuigt wel van enige fantasie. Je zou wellicht beter kunnen denken, dat het woord Sapt (5) een verandering is van het woord Supt, dat in het dialect 'patois forézien' berg, afgeplatte top, of hoogte betekent. (6).

A. Jacquet schreef, dat als er een pestepidemie woedde, de mis volgens traditie, buiten werd opgedragen op de "**puy de Grossat**" (de Grossatberg). Dat gebeurde hier, omdat deze

Grossat 2 schuren en een huis dat gerenoveerd wordt

plek zich bov en de parochie uitstreckte, en omdat het de al met de pest besmette bewoners, uit angst de besmetting te verspreiden, verboden was de mis bij te wonen.

Met het toenemen van de bevolking (in de XIIe en XIIIe eeuw) werd het noodzakelijk de verschillende Pierres en Jeans, die in de parochie aanwezig waren, te onderscheiden door achternamen te gaan geven. Oorspronkelijk waren die achternamen niet meer dan patroniemen, die gebaseerd waren op een beroep, een karakteristieke fysieke eigenschap, een voornaam of een bijnaam. De ordonnantie van Villers-Cotterêts (1539) stelde de achternaam, die door overgang van vader op zoon geslachtsnaam werd, verplicht.

De spelling, die nog varieerde veroorzaakte allerlei naamwijzigingen tijdens het opstellen van de akten. De oorsprong van de familienaam vind je vaak in de woonplaats, die Le Roy Ladurie kwalificeert als "...naamkundig systeem, waar de naam van het huis, ook de naam van het geslacht is of omgekeerd. (7)

Chateau Chalmazel 1231

We hebben gevonden, dat er vanaf de XIVE eeuw personen geleefd hebben, met de naam Grossat. In 1672 is André Grossat "pretre societaire" in de kerk van Chalmazel (8). Ambroise Jacquet preciseert, dat Andre Grossat, priester-schrijver van de kerk in Chalmazel, 26 juni 1692 op 74 jarige leeftijd is gestorven. (dus hij is in 1618 geboren) Deze gegevens zijn ontleend aan de overlijdensregisters van pastoor Gayte. Jacquet noemt eveneens een zekere Mathieu Grossat priester in 1671.

De genealogie van de familienaam wordt volgens de schrijver pas vastgelegd vanaf het begin van de XVIIe eeuw. In 1692 noemt het parochieregister van Sauvain het overlijden van Jean Grossat de Chevellière, 45 jaar oud. Hij is getrouwd met Catherine Desmer. (Deze

buurtschap is in 1791 verbonden met de gemeente van Chalmazel en is ongeveer een kilometer verwijderd van de buurtschap Grossat.)

De draad van de generaties volgend, dalen we af van de bergen van de Forez in de richting van de vlakte, het laatste lid van deze lijn, die de naam Grossat draagt was Jeanne Marie Grossat geboren 5 Augustus 1834 in la Valette gemeente Marcoux en is overleden 17 december 1890 in de bourg de Sail sous Couzan. Zij was de echtgenote van Claude Vi(d)al.

Vandaag de dag zijn er 10 telefoonabonnees in de Loire, die de naam Grossat dragen..

Noten

1. Genoemd door pastoor A Peyron in zijn "Notes sur Chalmazel et son clergé" Bulletin de la Diana Tome XIV no 5
2. J. Dufour: "Dictionnaire topographique du Forez" Macon 1946.
3. Ibidem
4. Archives de la Diana Montbrison.
5. En patois, sapt désigne un sapin
6. L.P.Gras : Dictionnaire dus patois forezien, Lyon 1863 (p. 132)
7. E. Le Roy Ladurie ; «Le siecle des Platter' (Tome I) p 27 Fayard 1995
8. Steeds volgens A Jacquet.